

Contra el discurs imperant

Text > JOSEP PASTELLS

«Si tornés Sòcrates, tornaria a demanar cicuta. Alexander von Humboldt, que va posar les bases del sistema educatiu alemany modern, no hi entendria res. Si tornés Confucí, es fondria de vergonya. I si tornés Jesucrist, agafaria el fuet i ens frotia a quasi tots no solament fora del temple, sinó del planeta». Aquest paràgraf mostra prou bé l'opinió del periodista Daniel Vivern (Salt, 1959) sobre el món i la societat en què ens ha tocat viure. A *Políticament incorrecte*, obra guanyadora del primer premi Pere Calders d'assaig periodístic, Vivern convida a dubtar dels conceptes sovint considerats intocables en què es basa el sistema.

L'autor recorre a l'humor, la ironia o la sàtira per llançar tesis sobre problemes d'abast planetari (superpoblació, degradació ecològica, criminalitat i fanatisme, a tall d'exemples) o de caràcter local o nacional però no per això menys preocupants, com ara l'apropiació del llenguatge, la manipulació dels mitjans, la degradació de l'art o el fracàs escolar. Abans d'aprofundir-hi, ofereix un inspirat aperitiu d'aforismes. Vegem-ne dues mostres: «L'escola hauria de ser capaç de detectar precoçment els elements que acabaran llegint indefectiblement i exclusivament diaris esportius o premsa del cor. I expulsar-los a temps abans no aprenguin a llegir» i «El savi

és aquell que pot condensar capítols sencers de filosofia en una dita de pagès. El que d'una dita de pagès elabora pàgines senceres de filosofia és un torracollons per evitar».

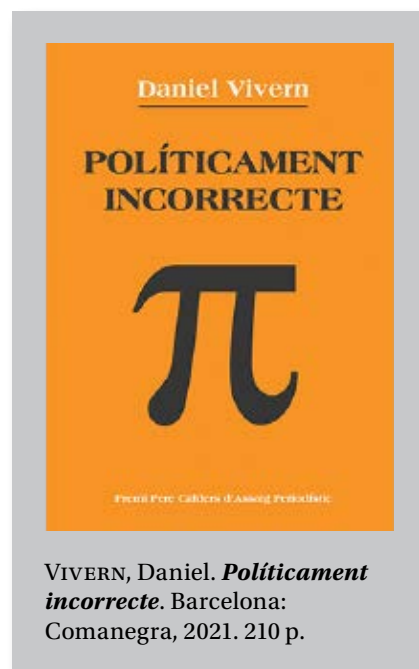
Per a Vivern, la correcció política és sinònim d'engany, «és un sistema de pensament únic inicialment pensat per fer una societat més igualitària, i que s'ha convertit en una manera de dominar les masses». En aquest context, denuncia la filosofia de permissivitat per al delinqüent i de menyspreu a la víctima: «S'ha de ser ben somiatruites per empassar-se que pot haver-hi diàleg amb delinqüents, amb vividors, amb experts a saltar-se les lleis perquè les coneixen millor que el mateix sistema que les ha parides». També entra de ple en els problemes que planteja la immigració: «La immensa majoria de la gent d'aquí no té —no tenim— cap animadversió contra el color de pell, la nacionalitat, la religió o la idiosincràsia dels novinguts. Però hi ha una realitat innegable i ben contrastada per bona part de la ciutadania, immigrants inclosos: un percentatge no pas petit s'aprofita del bonisme excessiu, de la caritat mal entesa i de l'idealisme d'uns quants que, en el fons, inconscientment o no, alimenten els negocis de segons quines ONG».

Les reflexions de l'autor obliguen a pensar, no deixen indiferent. Com

L'única condició que hi posaria, amb el benentès que calguin condicions per a la lectura, és que es llegeixi assaborint-lo sense presses, paladejant les pauses de reflexió i aprofundiment que requereixi cada mos d'aquest festí. És en aquesta tessitura que s'acosta a un llibre de poesia, i no només pel format reduït, sinó també per la cadència i per l'espai que demana cada narració. I, sobretot, per la voluntat d'estil i pel fi treball d'artesanía amb llengua, que,

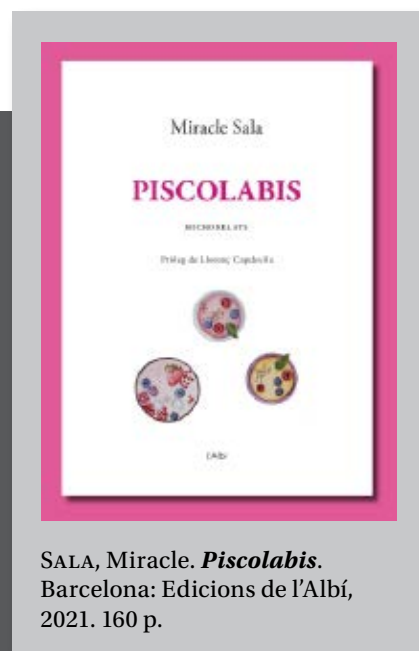
fins i tot recuperant la parla genuïna en alguns passatges, no resulten recarregats ni pretensiosos, sinó lèxicament rics i evocadors.

Alexandre Dumas fill, en una de les citacions que encapçalen el llibre, fa referència a «les petites coses que contenen el tot», i és a aquest tot universal i tan particular alhora que ens convida *Piscolabis*, un llibre que creix en intensitat a mesura que avança; que alimenta i no satura. Tasteu-lo i en voldreu més.

VIVERN, Daniel. *Políticament incorrecte*. Barcelona: Comanegra, 2021. 210 p.

quan esmenta les dues principals causes, a parer seu, de la feblesa de la democràcia espanyola («No ha rebutjat radicalment la dictadura anterior, ni ha fet un tall entre l'aparell polític i el judicial»), o quan carrega contra l'engranatge financer dominant: «Ha arribat un punt en què estats tan potents econòmicament com la majoria dels que formen el nucli de la Comunitat Europea estan en mans, literalment, d'aquestes bandes de pirates que dirigeixen l'economia financera actual».

SALA, Miracle. *Piscolabis*. Barcelona: Edicions de l'Albí, 2021. 160 p.